

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SIDSTE NYT.

UGEBLAD FOR SORANERE.

Nr. 13.

5. Februar 1915.

2 Aarg.

Grindedrab!

—0—

Farvandet omkring Fæørerne er i høj Grad Tumbleplads for Hvaler næsten af alle Arter og Størelser, lige fra Kaskelotter og Bardehvaler til Grindehvaler og Marsvin. — Den, som spiller størst Rolle, er vel Grindehvalen, et meget livligt og selskabeligt Dyr, der altid færdes i store Flokke. — Opdager nu en Baad en saadan Grindehval, bliver der straks hejst en Trøje op i Masten som Signal for andre Baade; opdages Flokken fra Land, gøres der øjeblikkelig Anskrig.

Hvilken Bevægelse der bliver i Bygden! Intet kan saaledes sætte Færingen i Fyr og Flamme som Grinderaabet. „Grindabod! Grindabod!“ raabes der, og Raabet gentages fra Hus til Hus, det runger ud over Søen, og Fjældene giver det mangestemmigt tilbage. Alle faar travlt; Pigen lader sin Skurevisk ligge, Moderen løber ud med Spædbarnet paa Armen, Mændene kaster deres Arbejde og iler i fuldt Løb til Baadene — allerivrigst er dog Drengene, det gælder jo om at slippe med.

Bavner tændes paa Bjærgene, der sendes Ilbud til de Bygder, der ikke kan se Signalerne; alle har nok at gøre. Snart svarer Bavner fra andre Øer, og ud af Fjorde og Sunde skyder Baade med Skummet fossende for Stævnen.

Baadene samles i Halvkreds om Grindeflokken, og nu gaar alle Bestræbelser ud paa med snild Benyttelse af Strømmen at drive Flokken hen imod en Bugt, der egner sig til Fangsten, det vil sige en Bugt, som inderst inde ender med flad Sandbred hvorpaa Hvalerne kan drives ind.

Denne „driven Grind“ kræver stort Snille; man maa ikke gaa for voldsomt til Værks og dog holde Dyrene til Ilden. Baadene gør al optænkelig Larm, der kastes med Sten, der raabes

og der hamres med Aarerne mod Baadkanten — og Hvalerne bliver helt forskrækkede; af og til standser de, af og til skyder de igen saa stærk Fart, at Baadene næsten ikke kan følge efter.

Langsomt og forsigtigt drives Flokken ind i den brede Fjordmunding, og Baadene rykker nærmere og nærmere, Fjorden indsnævres, og Hvalerne begynder at fatte Mistanke. Den sidste Kamp forestaar.

Baadene spænder over Fjorden i tre Rækker, den sidste Række danner Reserven. Alt gaar paa Kommando. Grindeformænd anfører Baadeflokken. Foran i Stavnen paa hver Baad stiller en Mand sig med Harpunen i Haanden, de andre gør Jernkroge og Grindevaaben klare.

Saa gives Signalet.

Under øredøvende Raab flyver Baadene fremad for krummede Aarer, Harpunérerne hæver deres Vaaben, og saa snart Grindeflokken er naaet, jager de med sikre Kast Harpunen i Halen paa de bagerste Hvaler. Disse farer fremad ind i Flokken og jager Panik i de andre, saa de hverken ser eller sanser, men styrter blindt fremad mod den grunde Strandbred. Snart løber de paa Grund; men saa forskræmte er de, at de af al Magt arbejder sig længere og længere op.

Og saa begynder Myrderiet, raat og blodigt. Der dræbes for Fode. Vandet farves rødt af Blod og piskes til Skum af de forpinte Dyr; Mennesker, Hvaler og Baade blandes i den frygteligste Forvirring under Raab og Skrig; Aarer knækkes, Baade knuses, de saarede Dyr klager underligt rørende og sprøjter røde Søjler. Inde fra Land vader Folk ud til langt op paa Livet, væbnede med lange Knive, og flænses og stikker.

Lidt efter lidt stilner Myrderiet af — en enkelt saaret Hval løber endnu omkring i den blodige Sø; vild af Smerte, en enkelt Baad bakser endnu halv fuld af Vand med et døende Dyr, hvis Hoved gennemboret af Jernkroge ligger ind over Rælingen; men inde paa Sandet er man allerede i Færd med at drage de døde Kroppe paa Land inden Ebben kommer, og de fleste Baade er trukne op. Endnu kommer dog Baad efter Baad strygende ind over Fjorden; den Baad som kommer inden Skiftet, faar hel Part,

men den, som først kommer efter at Udskiftningen er begyndt maa nøjes med halv Part.

Nede paa den flade Strand ligger de dræbte Dyr Side om Side, sorte og runde. Grindedrabtet er forbi og Byttet bliver nu uddelt.

— FÆRING. —

Danmarks Skoleblade.

(Skrevet efter omhyggelige Studier i det kgl. Bibliotek).

—o—

Hvad er Livet?
Et Pust i Sivet!

Oehlenslæger.

II.

Der har i Tidernes Løb ialt været udgivet ca. 45 trykte Skoleblade her i Landet og af dem levede kun 3 — tre — over 2 Aar, hele Resten levede kun 2 eller 1 Aar. (Flere Blade oplevede kun eet eller et Par Nr.). Men lad mig begynde ved Begyndelsen! Af hektograferede Blade findes der kun eet paa det kgl. Bibliotek, hvilket jo er uhyre sørgeligt; thi mange Guldkorn er derved gaaede tabt for Efterverdenen! (Tænk paa „Kvik“). Af autograferede Blade findes der 5, og af disse vil jeg omtale et Par. — „BORGERDYDEN“ hed et 14 Dags Blad som i 1904—05 udkom paa Borgerdydsskolen.

Det indeholdt hver Gang Fortællinger, Digte, Tegninger og en fast Rubrik med Rim hvis Kvalitet kan bedømmes af følgende Eksempel:

»Om Vintren kan man i Digtekunsten fuske.

Da ligger der Rim paa Træer og Buske«. — — —

Et andet Blad er mærkeligt ved, at det lededes af 8 kvindelige Redaktører!

Et tredje vækker Opmærksomhed ved, at Skolens (Randers Statsskole) Rektor forbød Udgivelsen, efter at der var usendt 15 Nr., paa Grund af, at han ikke mere havde Tid til at censurere Indholdet! — — — Dernæst vil jeg gaa over til at omtale de trykte — unægtelig mere interessante Skoleblade: „SKOLE-BLADET“ var Titlen paa et „Organ for Kolding højere Almenskole“ som efter at have udsendt 7 Nr. blev forbudt af Rektor Bruun

paa Grund af to vel skarpe, politiske Artikler i det sidste Nr. I den ene af de strafbare Artikler kaldes Venstremændene Landet over for „Æsler“; og det gaar nok ikke i Længden! „Det Nye“ var et Ugeblad, som udkom paa Sneekloths Skole i 1909. Men det gik itu bl. a. af den Grund, at Redaktøren, da Nr. 9 skulde komme, *intet* Nr udsendte, men i næste Nr. som lød paa Nr. 10, skrev „at paa Grund af Tralvhed paa Trykkeriet var Nr. 9 *ikke* udkommet“. -- Den Slags Tricks vinder man ikke Abonnenter ved! -- Der har ogsaa været udgivet „Klasseblade“, men de er alle gaaede ind med pæne Underskud. Og efter min Mening bør Klasseblade heller ikke eksistere, *hele* Skolen bør samles om *eet* Blad, som *alle* bør holde og skrive til! L. B. HENDIL.

Blandet Nyt.

—o—

Lørdag d. 30. Januar Kl. 6 holdt Hr. Aage Meyer Benedictsens et ganske glimrende Foredrag om Rusland. Foredraget der var livfuldt og interessant, ledsagedes af flere udmærkede Lysbilleder.

Lørdag d. 6. Februar Kl. 7 afholdes der Bal. Vi bringer i næste Nr. udførligt Referat.

Den 2. Februar var det Stines 71 Aars Fødselsdag. Til Lykke!

Den 29. Januar havde Skolen Friefttermiddag der benyttedes paa bedste Maade f. Eks. til Skøjteløbning osv.

Hold: „SIDSTE NYT“! 60 Øre Kvartalet.

Announce.

Skrædermester V. Nielsen

ved Postgaarden.
Anbefaler sig for Eleverne med Dagligdragter, Galauniformer og Kasketter til billige Priser. Garanti for god Pasning.
Reparationer udføres hurtigt og billigt.

Husk

Tlf. 258.

Skrædermester V. Nielsen ved Postgaarden.

Tlf. 258.

Redaktion og Ekspedition: Sorø Abbedami

Børn Bogtrykkeri (Aktionsskab) ved Rasmussen Krogh.